

EL CARRER

PERIÒDIC CATALÀ D'ESQUERRA

Portantveu del Centre d'Esquerra - Estat Català

Accepta la llibertat si te la donen,
però si l'has de demanar, val més
que no perdís el temps i te la
prenguis.

Redacció i Administració:
Rambla Macià, 40

15 cèntims

Any 3

Vilanova i Geltrú, 15 març 1932

Núm. 18

Dels articles publicats amb o sense signatura en són responsables els seus autors

Com a separatistes i com a homes liberals, protestem enèrgicament que per orde governativa hagi estat suspès el míting dels nostres companys d'Estat Català de Barcelona. En canvi, el senyor governador ha autoritzat el míting de l'extrema dreta cavernària. Això també sabien fer-ho els governadors de la monarquia. Catalunya continua amb la mateixa esclavitud d'abans.

EL DIVORCI

Volem posar dues coses en paral·lel: nosaltres creiem que la llei que estableix el divorci al nostre país, té el mateix valor que tindria la llibertat de poder beure a Nordamèrica. Els nordamericans fan ús de la llei del divorci, la qual els empara en les seves llibertats i en els seus drets personals. És innegable que aquesta llei ha tranquil·litat aquell país i molts d'altres, i que els ha induït a posseir un temperament molt compatible i adaptable en el conuiu dels nostres dies. Hi ha molta gent que creu erròneament que les lleis de la llibertat en tots els seus aspectes, només poden ésser dictades pels pobles que exterioritzen un semblant afable i capriciós, com si l'acceptar una llei fos qüestió d'un caprici; és per això que molta gent creu que Nordamèrica ha acullit tant bé aquesta llei que l'ha ajudat a fer popular.

A casa nostra, de molt de temps que en patim de l'absència del divorci, amb tot i que no és tan fàcil com us sembla donar a entendre aquesta raó. De vegades, ens hem trobat poguer parlar d'això amb algú, que en les qüestions dels deures i dels drets de l'home hi està molt fort, i en canvi no ens admet que li parlem a favor del divorci. Sabeu per què? Doncs l'única raó que us donen és que si hi han fills en el matrimoni, és una torpitud divorciar-se, malgrat causes fonamentals ho exigeixin. Ara, nosaltres diem: Si és una torpesa divorciar-se un matrimoni congenialment incompatible perquè hi ha fills, quant més torpesa i més cruel no és viure junts per educar i ensenyar a llurs fills tot el rencor, la malícia, la venjança, la fúria del pudor mal comprés i tots els més terribles sentiments que vomiten l'expressió dels matrimonis incompresos o que per causes físiques o morals no podran conuiu ja més.

Davant dels seus respectius fills, són molts els matrimonis que aparentment es retracten, però que l'atenció constant i perplexa dels infants fa que es fixin en l'actitud dels seus pares, i aprenent des de la seva inconsciència d'emetre en silenci l'amargor de conuiu en els seus consemblants, quan contrari amb això deuria de vetllar-se per aquests infants, i malgrat l'oposició dels seus pares, pendre'ls i educar-los en un lloc on se'ls hi ensenyés de conuiu amb tota classe de llibertat i on aprenguessin d'estimar l'humanitat amb tota l'expressió dels seus sentiments.

Parlant del divorci en altres conceptes, en benefici del matrimoni, no és necessari l'esforç de ningú, perquè tothom capeixi llurs resultats afalagadors. Tenim com exemple el que des del primer dia de la República a Espanya, que ja se'n parlà, i són molts centenars que esperen impassibles fent-se la bona cara i simulant per un temps estar satisfets de llur estat conjugal, per després rompre amb esclat llur malícia continguda.

Felicitem-nos que ens hagi tocat el torn de poguer fruir d'aquesta llei tant benèvola i humana, i demanem als qui d'aprop es vegin obligats a fer ús dels seus drets, que no continguin per més temps aquests semblants de satisfacció mal dissimulada.

Hem fet en principi aquell paral·lel entre la falta del divorci aquí i la llei dita «seca» als Estats Units, perquè entenem igualment que els grans atemptats, la professió del lladronic i el crim, i la munió de víctimes diàries que sucumbeixen baix el pes d'aquesta llei, no tenen raó d'ésser, per més que hi hagi empreses poderosíssimes que es cuidin de què siguin els mateixos ciutadans qui la demanin. Allí, igual que aquí i que a tot arreu, no hem de deplorar mai la llibertat.

ANTONI RAMON

L'ESTATUT DE CATALUNYA

L'Estatut de Catalunya ja ha passat per la Comissió parlamentària que tenia que arranjar-lo per a donar-li forma constitucional.

Es veu que les lleis de la Constitució de la República Espanyola són d'un esperit tan absolutista (o al menys els que les interpreten), que per a poder inquirir aquell Estatut que la majoria dels catalans aprovàrem, com unes aspiracions mínimes a la nostra llibertat nacional, que l'han tingut de mutil·lar de tal manera que ni tan sols és la sombra d'ell.

Es diu que hi ha alguns vots particulars; ho celebrem, perquè no podíem suposar ni per un moment que els representants de Catalunya en la Comissió puguin estar conformes de les reformes que hi pretenen fer.

Nosaltres, i al dir nosaltres em refereixo als que tenim el convenciment que dia vindrà que Catalunya podrà disposar lliurement de la seva voluntat, esperem dels homes que ens representen allà a Madrid sabran defensar amb tota l'energia

que calgui, l'Estatut que el poble de Catalunya es votà, no perquè aquest Estatut sigui com un *mandà*, sinó perquè tenim que començar a demostrar que la nostra voluntat és irreductible, i que si un dia amb ganes d'amistat procuràrem lligar tots els matisos amb un pacte envers l'estat espanyol, no fou pas perquè defallíem amb els nostres sentiments nacionalistes, sinó creient que aquell absolutisme havia finit amb el règim que el 14 d'abril finí per a no tornar més. Però si aquell esperit centralista continua, nosaltres, fermes amb el nostre ideari d'Estat Català, combatirem a tots aquells que s'ajupin al pes de l'opressor.

Catalunya és nació. Catalunya té d'ésser un estat lliure dintre la Federació Ibèrica. Nosaltres no refusem de tractar amb ningú conveniències de veïnatge, però sempre que poguem pactar amb igualtat de condicions; jamai en un pla d'inferioritat. Per això ens exaspera que quan nosaltres anàvem en un pla d'igualtat en proposar una forma de convivència, tinguem de modificar la nostra voluntat, amotllant-la a les conveniències d'altri.

JORDI ESCLAU

Munro Balayun